

Riječ unaprijed

Uvođenje u filozofiju pretpostavlja dvije stvari. Jednom da znamo što filozofija jest, drugi put da ne znamo jer se tek uvodom moramo podučiti o biti filozofije. Ovaj dvojadi pristup filozofiji leži u biti nje same. Posebno je pitanje ono o odnosu filozofije i objave. Logos filozofije tu je podređen logosu objave koja je živa riječ Božja. Treće je pitanje ono o novovjekovoj metafizici — tu duh dolazi k samome sebi u svojoj slobodi i filozofija više ne služi antičkom usudu niti srednjovjekovnoj teologiji. S tim trima temama zaključujemo i naš uvod u filozofiju.

Polazeći od Heideggera povijest je filozofije viđena kao povijest zaborava bitka i zato je zadaća mišljenja da ponovni iskon filozofiranja i započne s drugim početkom. Filozofija se shvaća različito, posebno njena istina kao ideja kod Platona i *nous* kod Aristotela, Bog u srednjovjekovnoj filozofiji te kao apsolut u novovjekovoj metafizici. Put od Platona do Hegela put je povijesti ideje.

Kako kaže Aristotel — i sada i prije i uvijek filozofi su se pitali: što je bitak, a to znači što je bivstvo. Filozofija je kao lov na biće — *thera toud ontos* — i za Platona je kao i za Aristotela i Hegela potraga za onim što odista jest unatoč svakom prividu.

I sa Sokratovim mladićima filozofija se obraća mladima iako svoju zrelost postiže u starijoj dobi. Filozofija ostaje trajno mlada i aktualna koliko se i gdje filozofira.

Pitanje o filozofiji nije nevažno jer kako kaže Fichte kakvu filozofiju odabereš takav ćeš i život imati. Iza svakoga života stoji svjesno ili nesvjesno ovakva ili onakva filozofija i određuje pravac tome životu. Zato je filozofija od egzistencijalne važnosti i to ne samo filozofija egzistencije nego uopće svaka filozofija. Utoliko je Soren Kierkegaard u pravu kada kritizira Hegela koji izgrađuje veliki sistem apsolutne filozofije a zaboravlja pojedinačnu egzistenciju.

Filozofija sama ostaje međutim ipak stvar iznimnih pojedinaца i zato je isto tako dragocjena kao što je i rijetka — Feniks filozofije rađa se tek od vremena do vremena iz pepela i rasvjetljuje svojim sjajem tamne obrise bitka.

Marijan Cipra